

SOCIALMINISTERIET

Folketingets Socialudvalg

Departementet

Holmens Kanal 22
1060 København K

Tlf. 3392 9300

Fax. 3393 2518

E-mail sm@sm.dk

Dato: 17. marts 2005

JET,JHK/ J.nr. 601-31

Under henvisning til Folketingets Socialudvalgs brev af den 3. marts 2005 følger hermed - i 5 eksemplarer - socialministerens svar på spørgsmål nr. 3 ad L 38.

Spørgsmål nr. 3 ad L 38:

”Ministeren bedes sende udvalget en række konkrete eksempler på VISO’s fremtidige rolle og funktion, herunder eksempler på hvad, der er oplagte sager på VISO’s område, og hvad der ikke er.”

Svar:

Formålet med den nationale videns- og specialrådgivningsorganisation er at sikre en sammenhængende og helhedsorienteret vidensindsamling og – udvikling, samt at sikre rådgivning og vejledning af borgere og kommuner på baggrund af et landsdækkende overblik over den samlede specialrådgivning.

Kommunerne får med kommunalreformen ansvaret for at tilbyde såvel den almindelige som den mere specialiserede rådgivning til brugere og pårørende, som de efter loven har krav på. Kommunerne kan søge støtte til deres rådgivningsopgaver dels i andre kommuner og hos private dels i de tilbud, som regionerne driver. Som supplement hertil skal VISO tilbyde kommuner og borgere vejledende specialrådgivning i de mest specialiserede og komplicerede enkeltsager samt vejledende udredning i de få mest sjældent forekommende specielle og komplicerede enkeltsager, hvor den fornødne ekspertise ikke kan forventes at være til stede i den enkelte kommune eller i regionens tilbud.

VISO skal dække de mest specialiserede, komplicerede problemstillinger inden for følgende områder:

- Børn og unge med handicap, herunder sjældne handicap.
- Børn og unge med sociale eller adfærdsmæssige problemer.
- Udsatte grupper.
- Voksne med handicap.
- Socialpsykiatrien.
- Andre grupper med meget komplekse problemstillinger.
- Specialundervisning og specialpædagogisk bistand til børn, unge og voksne.

VISO er en netværksorganisation med en mindre central enhed, hvis vigtigste opgave bliver altid at have et overblik over den højeste ekspertise på alle sociale og - og tilgrænsende – områder. Hovedparten af specialisterne er

placeret decentralt, idet de er ansat i kommuner, regioner eller i private tilbud. Netværket fastholdes således som en del af det kommunale/regionale tilbud, dvs. forbliver lokalt i de tilbud, hvor de i øvrigt arbejder.

VISO vil fungere på den måde, at en borger eller kommune/institution retter henvendelse til den centrale enhed (der placeres i Odense) med en beskrivelse af det problem, som der ønskes specialrådgivning om. Den centrale enhed formidler herefter straks en kontakt til den person/institution eller team, der i Danmark har størst ekspertise på området, der herefter yder specialrådgivning til borgere eller kommuner/institutioner. På denne måde sikres det, at borgerne med de mest komplicerede og specielle problemer/behov også mødes med den højeste ekspertise på netop deres område, uanset hvor i landet de bor.

Der nedsættes en faglig bestyrelse for VISO bestående af repræsentanter fra staten, KL og regionerne i forening samt brugerorganisationer.

Målgruppen for VISO er i lovforslaget fastlagt til de mest specialiserede og komplicerede enkeltsager. Det er VISO's ledelse, der alene afgør, hvilke sager, der falder ind under VISO's målgruppe.

Det er på nuværende tidspunkt ikke muligt præcist at afgrænse de mest specialiserede og komplicerede enkeltsager, hvor VISO kan bistå kommuner og borgere med vejledende specialrådgivning og vejledende udredning.

Der kan dog nævnes eksempler på enkeltsager, hvor VISO kan yde rådgivning - og evt. tilbyde udredning - som kræver en særlig specialiseret viden og ekspertise. Det kan fx være en udviklingshæmmet voksen med dobbeltdiagnoser og uden verbalt sprog, som også er meget udadreagerende, eller det kan være i forhold til mennesker med et sjældent handicap, hvor tilrettelæggelsen af indsatsen kræver en særlig viden og ekspertise, som fx over for personer med Spielmeyer-Vogt syndrom, hvor der forekommer 1-2 nye tilfælde årligt i Danmark. (Spielmeyer-Vogt syndrom er en arvelig nerverelidelse, der viser sig i 5-8 års alderen, og hvor døden normalt indtræder i 20-30 års alderen).

VISO kan fx forestå udredning, når der er tale om personer med specielt kompliceret adfærd, hvor udredningen skal afklare, hvilke løsningsmuligheder der er i forhold til at ændre adfærd, at kunne bo sammen med andre o.a.

Det kan eksempelvis være i forhold til unge med svære sociale og adfærdsmæssige problemer, som følge af at have været seksuelt misbrugt, og som har forsøgt adskillige selvmordsforsøg eller voldelig adfærd.

Specialrådgivningens indhold og omfang afhænger af, hvem der modtager rådgivningen samt af den konkrete situation i øvrigt. Men det vil oftest dreje sig om rådgivningsfunktioner over for personer med kombinationer af funktionsnedsættelser, hvor den samlede indsats er tværsektoriel, og hvor vejledningen derfor skal understøtte en koordineret helhedsorienteret indsats.

Det er karakteristisk for de mest specialiserede og komplicerede enkeltsager, at de ofte vil være særdeles udgiftskrævende, og at der derfor er behov for at få en specialrådgivning i forhold til at iværksætte de rigtige og mest hensigtsmæssige foranstaltninger for den enkelte borger.

Både specialrådgivningsfunktionen og udredningsfunktionen har vejledende karakter i forhold til borger og kommune, idet det alene er den enkelte kommune, som har ansvaret for at træffe beslutninger i forhold til borgeren.

Set i lyset af dette, vil rådgivning i forhold til en borger, hvor diagnosen alene er udviklingshæmning eller bevægelsehandicap, dvs. hvor der ikke er tale om et sjældent handicap eller komplicerede forhold i øvrigt, falde ind under ”almindelig” rådgivning eller udredning, hvorfor VISO ikke skal bistå i disse sager.

Eva Kjer Hansen

/Anders Lynge Madsen